

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Státní kulturní politika – hra pro předmět 3am181, Kulturní politika, národní, regionální a místní kultura

Cíl hry:

Cílem hry je přiblížit studentům předmětu Kulturní politika, národní, regionální a místní kultura priority kulturní politiky státu a motivovat je k následnému vlastnímu studiu dokumentu *Státní kulturní politika na léta 2015–2020 (s výhledem do roku 2025)*, resp. *Plán implementace Státní kulturní politiky na léta 2015–2020* které jsou dostupné na stránkách Ministerstva kultury ČR.

Studenti získávají základní **znalosti** o tomto dokumentu a jeho prioritách, a také o principech 3E (účinnost, účelnost, hospodárnost) a jejich úloze při posuzování projektů ve veřejném či neziskovém sektoru. Vzhledem k tomu, že hra probíhá ve skupinách, prohlubují také své **dovednosti** práce v týmu – rozdělení rolí v týmu, time management, prezentační dovednosti.

Průběh hry:

Studenti na cvičení jsou rozděleni do 5 skupin. Jedna se seznámí s principy 3E, a následně pracuje jako hodnotící komise (spolu s pedagogem). K tomu využije materiál *Metodika veřejného nakupování. Naplňování principu 3E v praxi veřejného nakupování*, který připravila Centrální harmonizační jednotka Ministerstva financí ČR

Ostatní 4 skupiny zpracovávají co nejkonkrétnější opatření pro hypotetickou budoucí Státní kulturní politiku, na základě vlastního přemýšlení, ale také na základě dokumentu *Státní kulturní politika na léta 2015–2020 (s výhledem do roku 2025)*.

Druhá ze skupin reprezentuje výkonné umělce, její členové by měli prostudovat např. kapitoly *Státní kulturní politiky na léta 2015–2020* č. 2.1 „Podporovat rozvoj kulturních dovedností a znalostí celé populace“, 2.2 „Modernizovat infrastrukturu pro poskytování veřejných kulturních služeb“ či 4.2 „Podporovat mobilitu“ [umělců, pozn. VK], potažmo též 2.3 „Programově financovat činnost státních kulturních zařízení“.

Třetí skupina se věnuje problematice demokratizace kultury, resp. participaci na umění a kultuře a roli kultury pro soudržnost společnosti či sociální smír. Její zástupci by si měli prostudovat např. kapitoly aktuální *Státní kulturní politiky* č. 1.2 „Rozvíjet kulturní rozmanitost“ a 1.3 „Zefektivnit mezikulturní dialog“, 4.4 „Zefektivnit využívání kulturního dědictví pro poskytování kulturních služeb obyvatelstvu“, ale také 5.1 „Zavést v České republice eCulture“.

Čtvrtá ze skupin se věnuje podpoře národní kultury a národní identity. Na základě diskuse v týmu (a po dohodě s pedagogem) mohou priority směřovat také k podpoře identity regionální či lokální (viz např. projekt Evropské hlavní město kultury, který bude Česká republika hostit opět v roce 2029). Návrhy se mohou věnovat také ochraně, využití a prezentaci kulturního dědictví, zvláště takového, které je přímo spojeno s identitou národa/regionu/lokality. Členové skupiny by měli čerpat inspiraci např. z kapitol aktuální *Státní kulturní politiky* č. 1.1 „Posílit národní a kulturní identitu v globalizovaném světě“, 3.1 „Identifikovat, vymezit, zachovat a rozvíjet typické kulturní charakteristiky krajiny České republiky“ resp. 3.3 „Uchování kulturního dědictví ve sbírkách paměťových institucí“ a 3.4 „Ochrana a péče o movité kulturní dědictví“, ale také 4.5 „Posilovat roli kultury v politice vnějších vztahů“.

Pátá skupina reprezentuje opatření spojená s přístupem liberalistické kulturní politiky, resp. kulturních průmyslů jako významné součásti současné ekonomiky. Pokud v předmětu zatím nebyly důkladněji vysvětleny ekonomické přínosy kultury, je nutné během vypracovávání s tímto týmem být v kontaktu, před prezentací vysvětlit alespoň základy ekonomického nahlížení na kulturu (např. princip multiplikace). Pro tuto skupinu by inspirací měly být následující kapitoly *Plánu implementace Státní kulturní politiky na léta 2015–2020*: 4.1 „Podporovat kulturní a kreativní odvětví“, 4.3 „Zefektivnit dosavadní způsoby využití kulturního dědictví pro cestovní ruch“, a současně 6.4 „Provázat výnosy z cestovního ruchu s náklady na uchování kulturního dědictví“, a také 6.8 „Zlepšit přístup kulturních a kreativních odvětví k financování“.

V rámci následné prezentace je nutné vždy požadovat, aby studenti uváděli, která instituce či úroveň veřejné správy je za danou prioritu zodpovědná, resp. jakou úlohu sehrávají jednotlivá ministerstva a jakou další orgány státní správy, resp. samosprávy.

Pro studenty může být obtížné rozlišovat jednotlivé stupně veřejné správy, resp. představit si samy sebe v roli pracovníků Ministerstva kultury. Je však nutné trvat na tom, že nejde o vymyšlení projektů realizovaných svépomocí (anebo dokonce zcela hypotetických), ale o priority, na jejichž základě bude vláda ČR rozdělovat finanční prostředky a ukládat úkoly jednotlivým ministerstvům.

Dalším úskalím může být skutečně správné pochopení principů 3E. Ty jsou i v české legislativě (*Zákon o finanční kontrole č.320/2001 Sb.*) uváděny s důrazem na hospodárnost, potažmo na nejnižší cenu. To je však zvlášť v sektoru kultury velmi problematické a v některých případech dokonce zcela neefektivní a nepřijatelné. Je důležité upozornit na to, že principy 3E jsou od sebe neoddělitelné, a pokud je možné některý zvýraznit, je to princip účelnosti. K tomu pomáhá názorný a výborně zpracovaný dokument *Metodika veřejného nakupování. Naplňování principu 3E v praxi veřejného nakupování*, který připravila Centrální harmonizační jednotka Ministerstva financí ČR. Před cvičením, na kterém proběhne tato hra, je nutné zkontrolovat, zda je tento dokument stále dostupný na internetu. Pokud by byl nedostupný, je nutné jej nějak nahradit, tištěnou verzí nebo jiným materiálem, z něhož bude jasné, jaké jsou vazby mezi jednotlivými principy.

V případě nedostatku studentů nebo jiných obtíží je možné tým, který má výstupy ostatních spolu s pedagogem hodnotit, zcela vynechat. Hra však ztrácí interakci mezi studenty navzájem. Pokud je tým zastupující Ministerstvo financí aktivní, může pedagog pouze lehce usměrňovat jeho členy, kteří mohou například hodnotit připravenost jednotlivých priorit podle principů 3E. V případě pasivity tohoto týmu je možné chtít sebehodnocení také na prezentujících. Vždy je však nutné lpět na účelnosti předkládaných návrhů, také proto že údaje o nákladech na představované priority, budou z podstaty věci jen odhadem.

Zařazení v rámci předmětu:

Hru je ideální zařadit po vysvětlení základních vazeb a finančních toků ve veřejné správě v kultuře, může být dokonce završením předmětu Kulturní politika, národní, regionální a místní kultura.

Časová náročnost: 90 min

- cca 10 minut: rozdělení do týmů, vysvětlení zadání
- cca 30 minut: samostatná práce v týmech
- cca 10 minut: vysvětlení principů 3E
- cca 30 minut: prezentace návrhů, hodnocení podle principů 3E, diskuse
- cca 10 minut: závěrečné shrnutí

Státní kulturní politika – hra pro předmět 3am181, Kulturní politika, národní, regionální a místní kultura – zadání pro studenty

Skupina 1

Jako zástupci Ministerstva financí budete na zasedání vlády schvalující Státní kulturní politiku dohlížet na efektivní vydávání veřejných prostředků. Než se kolegové připraví, nastudujte si prosím důkladně principy 3E v nakládání s veřejnými prostředky, například z materiálu *Metodika veřejného nakupování. Naplňování principu 3E v praxi veřejného nakupování*, který připravila Centrální harmonizační jednotka vašeho ministerstva. Jednotlivé návrhy kolegů prosím hodnotte především na základě tří principů zmíněných v materiálu.

Skupina 2

Jako zástupci výkonných umělců z různých sektorů umění zvolte na základě týmové diskuse dvě konkrétní opatření Státní kulturní politiky, která podpoří rozvoj umělecké tvorby a zlepší kvalitu prostředí pro umění v ČR. Opatření se mohou týkat např. rozvoje uměleckého vzdělávání, lepšího odměňování státem placených umělců, lepšího zázemí pro umělce či většího množství rezidenčních pobytů. Anebo vymyslete opatření zcela jiná. Musí být ale zcela konkrétní a nesmí chybět odůvodnění potřebnosti a vyčíslení jednorázových či opakovaných nákladů na státní rozpočet v následujících letech.

Skupina 3

Jako zástupci neziskových organizací zvolte na základě týmové diskuse dvě konkrétní opatření nové Státní kulturní politiky, která povedou k větší demokratizaci kultury a lepší participaci na kulturních hodnotách pro co nejširší počet obyvatel. Mohou se týkat jakéhokoli úzkého sektoru kultury či jakékoli skupiny (sociální, věkové, genderové), již se má kultura lépe zpřístupnit. Musí být ale zcela konkrétní a nesmí chybět odůvodnění jejich potřebnosti a vyčíslení jednorázových či opakovaných nákladů na státní rozpočet v následujících letech.

Skupina 4

Jako pracovní skupina Ministerstva kultury ČR připravte na základě týmové diskuse dvě konkrétní opatření do nové Státní kulturní politiky, která povedou k posílení národní identity či výrazných znaků kultury regionální, pokud mají celonárodní význam. Je možné také podpořit ochranu či zpřístupnění kulturního dědictví (muzejních či archivních sbírek, památek, knih). Opatření ale musí být zcela konkrétní, nesmí chybět odůvodnění jejich potřebnosti a vyčíslení jednorázových či opakovaných nákladů na státní rozpočet v následujících letech.

Skupina 5

Jako pracovní skupina docentů a profesorů VŠE, Praha navrhnete na základě týmové diskuse dvě konkrétní opatření do nové Státní kulturní politiky. Tyto státní investice do kultury musí mít vysokou návratnost, mají např. zvýšit zaměstnanost, přinést vyšší daňový výnos, podpořit kulturní diplomacii ve vybraných zahraničních státech apod. Navržená opatření musí být zcela konkrétní, nesmí chybět jejich odůvodnění a vyčíslení jednorázových či opakovaných nákladů na státní rozpočet i odhad jejich výnosů.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

